

La paret seca, un patrimoni dels avantpassats

Si donem un tomb per les nostres contrades trobarem arreu restes de parets, ja sigui en murs de contenció de les terres de conreu, com marges de vinyes o altres paratges, o també en edificacions rústiques com les barraques de les vinyes que, tot i els anys que fa de la seva existència, romanen en força bon estat.

Totes aquestes obres són de pedra basta i lleugerament retocades amb la maceta dels constructors, sense cap mena d'argamassa o ciment, solament pedra seca. Els artesans que construïen les parets eren pagesos però especialitzats en aquestes construccions, que devien esmerçar moltes més hores en aquesta tasca que en el cultiu de la terra.

Una mostra d'això la tenim al raval del Solei de la Barraca, on trobem la casa de "CAL BARRAQUER", prova que aquest personatge tenia el nom de l'ofici de fer barraques.

La gran quantitat de terres dedicades a la vinya en el nostre terme explica perquè, encara avui, hi ha un nombre tan gran d'aquestes petites edificacions gairebé intactes en diversos llocs.

Les barraques són, en la seva majoria, de base rodona, amb la porta orientada d'est a oest, cosa que els permet l'entrada del sol i de la claror, amb petites obertures o finestretes que permeten veure els entorns des de dins, llindes formades per una gran llosa i cobertes amb "bòveda falsa", o sigui, amb lloses inclinades un xic enfora per escopir l'aigua i que es van tancant cap a l'interior fins a cloure la volta. Una gran llosa cobreix i tanca la volta, que és coberta de pedruscall i terra que l'impermeabilitza totalment.

Barraca rodona prop de l'ermita de Sant Jaume.

Fotos Monserrat Enrich

Sant Cristòfol, barraca quadrada.

El foc se solia fer a prop de la porta i el fum sortia sense molestar als qui hi havia a l'interior, fruit d'una tècnica que només coneixien els "barraquers".

La base sol ser gairebé sempre circular, si bé també en trobem de quadrades, i damunt d'aquest sòcol circular s'alça la paret, d'uns 65 cm d'amplada. L'alçada sol ser d'uns dos metres i mig i la porta d'uns 70 cm. Tenim, per sort, algunes barraques encara gairebé intactes a prop de camins transitats on les podem veure perfectament.

Alguns d'aquests artesans del treball de la pedra seca també es dedicaven a fer parets per aguantar les terres dels bancals de les vinyes i altres conreus, i les seves parets encara avui aguanten perfectament, però on en podem veure uns exemplars magnífics és a les obres de la línia del Cremallera de Montserrat.

Quan es construí la línia calgué crear una brigada d'operaris per a la construcció de la infraestructura, com parets, rases, talussos, etc. i alguns dels operaris que entraren a formar-ne part eren gent acostumada a fer parets i barraques, per això avui encara podem veure el seu treball al llarg de la via.

Hi ha uns trams sobre mateix de la "Cantarilla" on es pot apreciar aquest treball meticulós i sense ni un gram de ciment. És un treball perfecte de parets, rases, escales, etc. de pedra seca.

Paret de vinya, túnel de Bogunyà, vessant de Monistrol.

Fotos Puigdel·livol

El Grau.

JOAN MASATS i LLOVER